

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému „Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o výmenných poplatkoch za platobné transakcie viazané na kartu“

COM(2013) 550 final – 2013/0265 (COD)

„Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2013/36/EÚ a 2009/110/ES a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES“

COM(2013) 547 final – 2013/0264 (COD)

(2014/C 170/13)

Spravodajca: **Vincent FARRUGIA**

Európsky parlament (8. októbra 2013) a Rada (31. októbra 2013) sa rozhodli podľa článku 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom

„Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o výmenných poplatkoch za platobné transakcie viazané na kartu“

COM(2013) 550 final – 2013/0265 (COD)

a

„Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2013/36/EÚ a 2009/110/ES a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES“

COM(2013) 547 final – 2013/0264 (COD).

Odborná sekcia pre jednotný trh, výrobu a spotrebu poverená vypracovaním návrhu stanoviska výboru v danej veci prijala svoje stanovisko 13. novembra 2013.

Európsky hospodársky a sociálny výbor na svojom 494. plenárnom zasadnutí 10. a 11. decembra 2013 (schôdza z 11. decembra 2013) prijal 176 hlasmi za, pričom 22 členovia hlasovali proti a 12 členovia sa hlasovania zdržali, nasledujúce stanovisko:

1. Závbery a odporúčania

1.1 Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) víta dve legislatívne iniciatívy obsiahnuté v balíku týkajúcom sa platobných služieb, ktorý Komisia zverejnila 24. júla 2013: navrhovaná revidovaná smernica o platobných službách a návrh nariadenia o výmenných poplatkoch.

1.2 EHSV zdôrazňuje, že dostať tieto návrhy cez regulačný proces by sa malo považovať za naliehavú záležitosť s cieľom bojovať proti nedostatočnej transparentnosti, pokiaľ ide o skutočné náklady súvisiace s platbami kartou a prekážky vstupu na trh platieb, vrátane multilaterálnych výmenných poplatkov. EHSV poznamenáva, že trh platieb stále nemá regulačný rámec založený na empirických dôkazoch, ktorý by viedol k úplnej harmonizácii jednotnej oblasti platieb v eurách (single euro payments area – SEPA). Okrem toho musí právny rámec umožňovať slobodnú a otvorenú hospodársku súťaž, a tak podporovať spokojnosť spotrebiteľa a bezproblémové fungovanie slobodného trhu. Európsky trh platieb sa musí rozvíjať, aby sa zabezpečili nové modely platieb a rozvoj technológie.

1.3 EHSV vo všeobecnosti podporuje stropy, ktoré Komisia navrhla v nariadení o výmenných poplatkoch, no odporúča, aby boli stropy pre kreditné i debetné elektronické platby nižšie ako tie, ktoré sa v súčasnosti navrhujú. Debetný systém, ktorý by nefungoval na základe systému vzájomnej výmeny, by Európe priniesol skutočne nízkonákladovú, jednoduchú a účinnú elektronickú alternatívu hotovosti a otvoril by väčšie možnosti pre trh s elektronickým obchodom na vnútroštátnej aj cezhraničnej úrovni. Režim transakcií s kreditnými kartami, ktorý by mal nižšie náklady, by zároveň priniesol väčšie výhody spotrebiteľom aj hospodárstvu.

1.4 EHSV sa tiež domnieva, že tieto opatrenia sú také dôležité, že by sa mali implementovať s čo najmenším odkladom. Ak je to možné, stropy by sa na vnútroštátnej úrovni mali zaviesť do šiestich mesiacov od prijatia nariadenia, no najneskôr do jedného roka.

1.5 EHSV odporúča najsť spôsob, ako obmedziť aj poplatky obchodného modelu s tromi účastníkmi. Komisia vo svojom posúdení vplyvu zverejnenom spolu s návrhmi uvádza, že model režimu s tromi účastníkmi možno vyňať z navrhovaných stropov, pretože má obmedzený trhový podiel a vo všeobecnosti sa obmedzuje na podnikateľské účely. Vzhľadom na rýchly rozvoj nových obchodných modelov a systémov na základe tzv. cloudu EHSV úplne nesúhlasí s presvedčením Komisie, že to tak zostane.

1.6 EHSV sa domnieva, že komerčné karty by sa mali začleniť do stropov na rovnakej úrovni, ako sú stropy navrhované pre spotrebiteľské karty. Musí sa vložiť ustanovenie, ktorým sa zabráni akémukoľvek posunu spôsobenému kartovým režimom k väčšiemu využívaniu komerčných kariet.

1.7 EHSV odporúča väčšiu jednoznačnosť smernice o platobných službách, pokiaľ ide o poplatky, ktoré môžu účtovať banky poskytovateľom služieb, ktorí sú treťou stranou, za prístup k informáciám o účtoch klientov. EHSV to chápe tak, že Komisia si nemyslí, že by banky mali takéto poplatky účtovať, a odporúča, aby sa to v znení smernice ozrejmiло.

1.8 Okrem týchto návrhov EHSV zdôrazňuje, že je potrebné, aby existovali interoperabilné normy pre platby naprieč všetkými trhmi v Európe. Je potrebné vykonať viac práce s cieľom zahrnúť nové technológie a poskytnúť istotu. Takisto je nevyhnutné, aby sa konzultovalo so všetkými relevantnými aktérmi a aby títo dodržiavali rovnaké normy. To si bude vyžadovať centralizované európske vedenie a pevnú riadiacu štruktúru.

2. Pripomienky a názory

2.1 Európska komisia v roku 2011 uverejnila zelenú knihu na tému „Smerom k integrovanému európskemu trhu s kartovými, internetovými a mobilnými platbami“⁽¹⁾, po ktorej nasledovala konzultácia. Výsledkom tejto konzultácie je balík o platbách. EHSV odkazuje na svoje stanovisko⁽²⁾, v ktorom poukázal na potrebu jednoznačnosti a istoty, pokiaľ ide o pravidlá týkajúce sa multilaterálnych výmenných poplatkov a podnikateľských pravidiel súvisiacich s platbami kartou. V rámci konzultácie túto potrebu vyjadrili mnohé subjekty. EHSV víta navrhované nariadenie o výmenných poplatkoch, ktoré sa bude práve týmito otázkami zaoberať. Nariadenie, ktoré sa vzťahuje aj na transakcie vykonané pomocou súčasných plastových kariet, sa bude vzťahovať tiež na všetky internetové (e-platby) a mobilné platby (m-platby), ktoré budú vykonané prostredníctvom aplikácií využívajúcich rovnaký obchodný model.

2.2 EHSV poznamenáva, že podľa údajov ECB dosahujú celkové spoločenské náklady na maloobchodné platby výšku 130 miliárd EUR, t. j. 1 % HDP, a že náklady na výmenné poplatky predstavujú 10 miliárd EUR⁽³⁾. Pokiaľ ide o trh v oblasti malobankovníctva, úroveň jeho rozvoja a vyspelosť elektronických platieb a platieb kartou, medzi jednotlivými členskými štátmi existujú značné rozdiely. Pre väčšinu Európy a osobitne pre niektoré členské štáty je charakteristická príliš malá hospodárska súťaž, čo udržiava vysoké ceny a nízku mieru inovácie.

2.3 EHSV poukazuje na to, že do navrhovanej legislatívy nie je zahrnutý výber hotovosti z bankomatov. Menšia miera používania hotovosti môže viesť k nárastu elektronických platieb, čo by bolo prínosom pre všetkých obchodníkov a spotrebiteľov. ECB a Komisia uznávajú, že hotovosť má vysoké súkromné náklady a môže podnecovať tieňovú ekonomiku a daňové úniky, keďže platby v hotovosti sú ťažko vystopovateľné a málo transparentné.

2.4 Využívanie elektronických platieb, či už prostredníctvom internetu alebo mobilného telefónu, sa rapídne zvyšuje. Je dôležité, aby bolo regulačné prostredie Európy schopné obsiahnuť tieto zmeny. EHSV poukazuje na nebezpečenstvo, ktoré konštatovala aj Komisia, t. j. nemalo by sa umožniť, aby sa nevýhody výmenného systému a iné typy nákladov „preniesli“ do týchto nových mobilných technológií.

⁽¹⁾ COM(2011) 941 final.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 351, 15.11.2012, s. 52.

⁽³⁾ Správa ECB „The Social and Private Costs of Retail Payments Instruments“, príležitostná správa č. 137, september 2012.

2.5 EHSV podporuje smernicu o prístupe k platobným účtom⁽⁴⁾ navrhovanú Komisiou, ktorá by mala stimulovať hospodársku súťaž v tejto oblasti. Takisto je žiaduce, aby táto smernica priniesla potrebnú transparentnosť a informácie o všetkých ostatných nákladoch hradených spotrebiteľmi, ktoré v súčasnosti nie sú známe, a obsahovala ustanovenie, ktoré by spotrebiteľom umožňovalo ľahšie zmeniť banku a nájsť tak nákladovo najefektívnejšie riešenie. Zámerom je dať každému občanovi v Európe právo otvoriť si bezplatne alebo za primerané náklady bankový účet s určitými minimálnymi funkciami. Celkovým cieľom balíka o platbách a tohto návrhu by malo byť, aby všetci občania EÚ mohli realizovať základné elektronické platby cez internet, či už na vnútroštátnej alebo cezhraničnej úrovni, lacno a jednoducho.

2.6 EHSV ďalej poukazuje na nedostatok dostupných údajov o skutočných nákladoch na elektronické platobné metódy a nedostatočnú transparentnosť v tejto otázke. Na vykonanie kompletnej analýzy týchto problémov, ktorej cieľom by bolo stanoviť, čo ktorá zo zainteresovaných strán platí, sú potrebné ďalšie údaje. Treba sa tiež postarať o to, aby sme sa vyhli neželaným dôsledkom, t. j. zníženie poplatkov na jednej strane trhu môže vyústiť do zvýšenia nákladov v inej oblasti systému.

2.7 EHSV si je vedomý, že Komisia nechala vypracovať štúdiu, aby zistila, aký je vplyv multilaterálnych výmenných poplatkov vo vzťahu k hotovosti, a to použitím tzv. testu nezávažnosti pre obchodníka (merchant indifference test)⁽⁵⁾. EHSV sa domnieva, že sú potrebné podobné štúdiá o vnímaní a postojoch spotrebiteľov k nákladom na rôzne platobné nástroje, keďže momentálne existuje málo empirických údajov. Niektoré informácie prináša štúdiá vplyvu smernice o platobných službách I a nariadenia o cezhraničných platbách z dielne London Economics⁽⁶⁾. Nedávna štúdiá⁽⁷⁾ zároveň ukázala, že prirážky majú veľký vplyv na správanie spotrebiteľov pri výbere platobných metód. EHSV však poznamenáva, že treba realizovať ďalšie štúdiá, aby sa zistili účinky na správanie spotrebiteľa, keď sa skutočné náklady na platobné modely stanú transparentnejšími.

2.8 Multilaterálny výmenný poplatok založený na modeli kartového režimu mal pôvodne stimulovať používanie kariet a mnohé roky fungoval dobre. Na dnešnom nasýtenom trhu sa však stal zastaraným. Stojí v ceste inovácii a hospodárskej súťaži, čo je v neprospech európskeho hospodárstva ako celku.

2.9 Multilaterálny výmenný poplatok účtuje banka držiteľa karty (vydávajúca banka) banke obchodníka (prijímajúca banka) za každú obchodnú transakciu vykonanú platobnou kartou. Prijímajúca banka prenáša poplatok na maloobchodníka tým, že zníži výšku platby transakčnej ceny. Výmenné poplatky sú pre vydávajúce banky hlavným zdrojom príjmov z kariet (medzi ďalšie patria ročné poplatky, úroky za využitie možnosti úveru, poplatky za oneskorenú platbu, poplatky za výmenu cudzej meny atď.).

2.10 Súčasnému trhu elektronických platieb v Európe dominujú karty, ktoré sú vlastníctvom iba dvoch veľkých režimov a fungujú na modeli založenom na multilaterálnom výmennom poplatku. Tento podnikateľský model viacerými spôsobmi narúša hospodársku súťaž. Hospodárska súťaž medzi kartovými režimami o vydávajúcu banku má za následok ešte vyššie poplatky, kým konkurencia o držiteľov kariet vedie k vzniku nových produktov s ešte väčšími „bezplatnými výhodami“. Je preto nevyhnutné zvýšiť hospodársku súťaž medzi poskytovateľmi platobných služieb.

2.11 V roku 2007 dospela Komisia k rozhodnutiu, že model multilaterálneho výmenného poplatku MasterCard je protisúťažnou dohodou, ktorá je v rozpore s článkom 101 Zmluvy o EÚ. Spoločnosť MasterCard sa proti tomuto rozhodnutiu odvolala, no v máji 2012 Všeobecný súd EÚ v plnej miere potvrdil rozhodnutie Komisie a uviedol, že multilaterálny výmenný poplatok uplatňovaný spoločnosťou MasterCard je protisúťažný a nie je potrebný na riadne fungovanie kartového režimu. Spoločnosť MasterCard podala proti tomuto rozsudku odvolanie.

2.12 V nariadení o výmenných poplatkoch sa navrhuje riešiť tieto otázky tým, že sa stanovia stropy pre výmenné poplatky na určitej úrovni pre určité typy kariet, pričom tieto stropy by sa zaviedli po konkrétnom čase. Zároveň je tu snaha o riešenie a odstránenie niektorých zmluvných pravidiel, ktoré sa vzťahujú na používateľov kartových režimov a ktoré majú, ako sa tu tvrdí, protisúťažný účinok.

⁽⁴⁾ COM(2013) 266 final, stanovisko EHSV, Ú. v. EÚ C 341, 21.11.2013, s. 40.

⁽⁵⁾ Komisia poverila spoločnosť Deloitte vykonaním štúdie o nákladoch súvisiacich s akceptovaním spôsobu platby.

⁽⁶⁾ Pozri štúdiu o vplyve smernice 2007/64/ES a o uplatňovaní nariadenia č. 924/2009 na internetovej stránke http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/framework/130724_study-impact-psd_en.pdf.

⁽⁷⁾ Elke Himmelsbach a Nico Siegel z kancelárie TNS v Nemecku: „Hidden fees for card payments: Will transparency change consumer behaviour?“

2.13 V nariadení sa navrhuje stanoviť len stropy pre kartové transakcie v rámci platobného režimu so štyrmi účastníkmi, ktorý v rozsiahlej miere využívajú spotrebiteľia. Stropy by sa neuplatňovali na komerčné karty či na kartové režimy s tromi účastníkmi (napr. Amex, Diners). Ak však režimy s tromi účastníkmi vystavujú alebo prijímajú kartové transakcie prostredníctvom licenčnej banky – ako to v niektorých členských štátoch robí AMEX – považujú sa za režimy so štyrmi účastníkmi.

2.14 Navrhované stropy by sa uplatňovali len na spotrebiteľské kartové transakcie a ich výška by sa stanovila na maximálne 0,2 % pre debetné karty a 0,3 % pre kreditné karty. EHSV nemá vedomosť o žiadnych rozhodujúcich údajoch, z ktorých by táto výška stropov vychádzala. Sú rovnaké ako stropy prijaté formou záväzkov, ktoré ponúkla spoločnosť MasterCard v roku 2009 v nadväznosti na žalobu z dôvodu nekalej hospodárskej súťaže. V roku 2010 prijala záväzky stanovujúce výšku 0,2 % pre debetné karty tiež spoločnosť Visa Europe. Táto spoločnosť následne ponúkla aj svoj záväzok vo výške 0,3 % pre kreditné karty.

2.15 Výška stropov teda odráža záväzky súvisiace s hospodárskou súťažou, ktoré Komisia akceptovala na základe testu ľahostajnosti obchodníkov. EHSV však poznamenáva, že Komisia musí ešte dokončiť štúdiu uvedenú v bode 2.7. Číselné údaje pôvodne navrhli samotné kartové režimy na základe údajov poskytnutých niekoľkými centrálnymi bankami⁽⁸⁾. EHSV zdôrazňuje, že v navrhovanej legislatíve by sa mali zaviesť všetky potrebné záruky na zabezpečenie toho, aby sa nezvýšili priame náklady pre spotrebiteľov, ktoré môžu stanoviť banky (ako napr. bankové poplatky, poplatok za kartu či za vedenie účtu), s cieľom vynahradiť si zníženie multilaterálneho výmenného poplatku.

2.16 V samotnej dôvodovej správe nariadenia sa však konštatuje, že sa v súčasnosti v ôsmich členských štátoch EÚ uplatňujú veľmi nízke alebo žiadne výmenné poplatky na transakcie s debetnou kartou bez zreteľných negatívnych účinkov na vydávanie a používanie kariet. Posúdenie vplyvu vykonané Komisiou značne podporuje názor, že so spotrebiteľskými debetnými kartami by nemal byť spojený žiadny výmenný poplatok⁽⁹⁾. EHSV trvá na tom, že by sa mala vykonať podrobnejšia analýza s cieľom zistiť, aké sú skutočné náklady spojené s multilaterálnym výmenným poplatkom pre spotrebiteľov, či už vo forme príplatkov alebo v rámci priameho zvýšenia cien.

2.17 EHSV zastáva názor, že výška stropov navrhovaná v nariadení o výmenných poplatkoch by sa mala starostlivejšie uvážiť. Trh debetných kariet je v Európe takmer vo všetkých členských štátoch vysoko rozvinutý a nie je potrebné podnecovať k používaniu týchto kariet prostredníctvom marketingu financovaného z výmenných poplatkov. Okrem toho by nižší multilaterálny výmenný poplatok prispel k väčšej akceptácii kariet, čím by sa zvýšilo aj používanie kariet a banky by tak v zásade neutrpeľi žiadnu alebo len malú stratu príjmov.

2.18 EHSV by navrhoval zmeniť a doplniť súčasný návrh tak, aby sa ustanovil režim bez multilaterálneho poplatku pre debetné karty, pričom za základ by sa zobrali v súčasnosti najúčinnejšie vnútroštátne režimy. Zároveň by sa mal preskúmať 0,3-percentný strop pre kreditné karty s cieľom znížiť jeho výšku proporčne k nižšiemu stropu pre debetné karty. Mali by sa preskúmať opatrenia a posúdiť ich vplyv na podniky a spotrebiteľov.

2.19 Nariadenie o výmenných poplatkoch by tieto stropy zaviedlo v dvoch fázach: na cezhraničné transakcie by sa stropy začali vzťahovať o dva mesiace a na domáce transakcie dva roky po nadobudnutí jeho účinnosti. EHSV spochybňuje potrebu takéhoto dlhého prechodného obdobia pre domáce multilaterálne výmenné poplatky. Väčšina platieb sa vykonáva miestne a v porovnaní s tým je trh cezhraničných platieb veľmi malý. Práve na domacom trhu predstavujú výmenné poplatky najväčšiu záťaž pre obchodníkov a následne aj pre spotrebiteľov. Takéto dlhé prechodné obdobie pre domáci trh by mohlo značne oddialiť skutočné prínosy nariadenia.

2.20 EHSV zároveň víta zmeny pravidiel o cezhraničnom prijímaní, no trvá na tom, že by to nemalo viesť k vytvoreniu nových prekážok medzi veľkými a malými obchodníkmi. Návrhom by sa v prípade spotrebiteľských kariet umožnilo cezhraničné prijímanie vo výške stropu už od nadobudnutia jeho účinnosti. Ak čo najskôr nedôjde k implementácii na vnútroštátnej úrovni (ako sa odporúča v bode 1.4), mohlo by to znamenať, že zo stropov by mohli ihneď profitovať len veľkí predajcovia tým, že by svoje príjmové operácie presunuli na cezhraničnú úroveň, kým malé a stredné podniky, ktoré túto možnosť nemajú, by naďalej za svoje transakcie platili vysoké domáce sadzby. Nedá sa predpokladať, že domáce banky by tieto sadzby dobrovoľne znížili, aby vyrovnali presun obchodu na cezhraničných prijímateľov. Výbor sa takisto domnieva, že komerčné karty by sa mali zahrnúť do pravidiel o cezhraničnom prijímaní formou ustanovenia, že uplatniteľným výmenným poplatkom by mal byť poplatok krajiny, v ktorej prijímateľ pôsobí.

⁽⁸⁾ Pozri dokument Európskej komisie MEMO/13/719 z 24. júla 2013.

⁽⁹⁾ Na strane 193 sa uvádza: „Možnosť zakázať výmenné poplatky pre debetné karty, čo by potenciálne viedlo k väčším výhodám pre obchodníkov a spotrebiteľov, si zaslúži ďalšie preskúmanie. Zámerom je zabezpečiť takú vyspelosť trhov v EHP, najmä pokiaľ ide o potreby vydávania a používania debetných kariet, že by nebolo nutné účtovať výmenné poplatky ako stimulačné opatrenie pre platby debetnou kartou. V tejto súvislosti by sa teda krátko po prijatí legislatívneho opatrenia o výmenných poplatkoch mohlo vykonať preskúmanie.“

2.21 EHSV súhlasí s odstránením pravidiel týkajúcich sa akceptovania všetkých kariet. Ak by sa na komerčné karty nevzťahovali stropy, obchodníci by ich mohli odmietiť. V zmysle návrhu revidovanej smernice o platobných službách by si tiež mohli pri komerčných kartách účtovať prirážku. Vďaka tomu by obchodníci mohli odkloniť spotrebiteľov od používania kariet spojených s vyššími poplatkami.

2.22 EHSV si však nie je úplne istý, či je vylúčenie režimu s tromi účastníkmi z nariadenia dobrou voľbou, pričom Komisia ho svojím zdôvodnením nepresvedčila, že sa takéto karty budú naďalej zameriavať na bohatých spotrebiteľov⁽¹⁰⁾. Môže hroziť nebezpečenstvo, že by sa banky mohli usilovať vmanévrovať svojich klientov do režimu s tromi účastníkmi alebo skutočne k používaniu komerčných kariet, na ktoré sa nariadenie nevzťahuje.

2.23 EHSV zároveň poznamenáva, že nie sú jasné pravidlá o tom, kedy by sa komerčné karty mali alebo museli vydať. V mnohých členských štátoch sa všetkým živnostníkom automaticky vydáva komerčná karta, keď si otvoria podnikateľský účet. Výbor si nie je istý tým, ako sa takéto pravidlá stanovujú a či majú malé podniky možnosť požiadať o nekomerčnú kartu. Mnohé spoločnosti navyše vydávajú svojim zamestnancom „pracovné“ karty, ktoré možno používať aj na nepracovné účely.

2.24 EHSV víta pravidlá o výbere platobnej aplikácie na termináli. V nariadení sa špecifikuje, že ak jedno zariadenie či karta obsahuje dve alebo viacero značiek, banka nemôže kartu pri jej vydaní prednastaviť: výber musí urobiť spotrebiteľ na mieste predaja. To dáva spotrebiteľovi väčšiu slobodu vybrať si zo svojho pohľadu najlepšiu platobnú metódu. Nariadením sa tiež odstraňuje pravidlo nediskriminácie a tak uvoľňuje informácie, ktoré obchodníci môžu a nemôžu poskytnúť o multilaterálnom výmennom poplatku, ktorý platia.

2.25 Nariadením sa má predísť zvýšeniu režimových poplatkov, ktoré by mali kompenzovať zníženie multilaterálneho výmenného poplatku, vďaka jeho článku 5, podľa ktorého by sa za výmenný poplatok považovala akákoľvek čistá kompenzácia, ktorú prijme vydávajúca banka z režimu platobných kariet vo vzťahu k platobným transakciám alebo súvisiacim činnostiam. Nie je však jasné, či sa v nariadení venuje dostatočná pozornosť výške poplatkov, ktorú obchodníkom účtuje ich vlastná prijímajúca banka a ktorá môže byť veľmi vysoká, predovšetkým pre malé podniky so slabou vyjednávacou pozíciou.

2.26 EHSV víta ustanovenie, ktorým sa oddelí režim platobných kariet od spracovateľského subjektu. Zabráni sa tým tomu, aby sa kartové režimy a spracovateľské služby ponúkali ako balík v rámci jednej zmluvnej ponuky, a obchodníci si tak budú môcť slobodne vybrať svoju alternatívu spracovania. Zvýši sa tak hospodárska súťaž a umožní sa vstup nových subjektov na trh, čo zasa zníži ceny.

2.27 Pokiaľ ide o revidovanú smernicu o platobných službách, EHSV víta otvorenie trhu, ktoré to prinesie. Zosúladi právne predpisy a odstráni rozdiely medzi štátmi, ktoré pramenia z fakultatívnej povahy niektorých súčasných ustanovení smernice o platobných službách. Vytvorí sa právna istota, pokiaľ ide o status nových platobných modelov, keďže ich všetky začlení do rovnakého regulačného rámca. Vznikne tak väčšia konkurencia medzi poskytovateľmi, umožní sa vstup nových subjektov na trh a napomôže zvýšenie účinnosti a zníženie nákladov. Tým sa podporí rozvoj nových platobných modelov pre elektronický obchod. Zároveň sa vnesie bezpečnosť a transparentnosť a používateľom platieb sa poskytnú primerané informácie.

2.28 Do pôsobnosti revidovanej smernice o platobných službách budú patriť aj poskytovatelia platobných služieb, ktorí sú treťou stranou, zmení sa ňou definícia platobných služieb tak, aby bola technologicky neutrálna, čím sa podporí rozvoj nových technológií. Okrem toho otvorí cestu novým platobným modelom, keďže umožní poskytovateľom platobných služieb, ktorí sú treťou stranou, prístup k informáciám o účtoch klientov. Títo poskytovatelia si teda budú môcť overiť, či má spotrebiteľ, ktorý chce vykonať platbu prostredníctvom internetu, na účte dostatok finančných prostriedkov, a postúpiť oprávnenie na vykonanie platby od toho spotrebiteľa na jeho banku. Spotrebiteľom sú poskytnuté záruky, aby sa zaistilo, že poskytovateľovi platobných služieb, ktorý je treťou stranou, na to poskytl informovaný súhlas.

2.29 Jednému aspektu sa však revidovaná smernica o platobných službách nevenuje, a to či banka bude môcť účtovať poplatok za vykonávanie tejto služby poskytovateľovi platobných služieb, ktorý je treťou stranou (a tým aj spotrebiteľovi). Ak by boli takéto poplatky rozšírené a vysoké, pravdepodobne by to zničilo akékoľvek výhody podnikateľského modelu poskytovateľov platobných služieb, ktorí sú treťou stranou. Výbor preto naliehavo žiada regulačné orgány, aby stanovili, že tieto služby by sa mali poskytovať bezplatne, t. j. ako súčasť bežných služieb poskytovaných držiteľovi na základe zmluvy o vedení účtu.

⁽¹⁰⁾ Pozri dokument Európskej komisie MEMO/13/719 z 24. júla 2013.

2.30 Revidovaná smernica o platobných službách by priniesla určité zmeny vo vzťahu ku klíringu a zúčtovaniu. Podľa smernice o konečnom zúčtovaní sa nesmú platobné inštitúcie priamo zúčastňovať na mechanizmoch zúčtovania a vyrovnania. Musia využívať nepriamy prístup k takýmto mechanizmom prostredníctvom veľkých bánk. Revidovanou smernicou o platobných službách sa situácia radikálne nemení – pre platobné nástroje tu nie je žiadny všeobecný priamy prístup do klíringových a zúčtovacích systémov. V zmysle revidovanej smernice musia byť pravidlá pre nepriamy prístup rovnaké pre všetky typy platobných inštitúcií (v rámci potreby ochrany pred rizikom spojeným so zúčtovaním).

2.31 Ďalším bodom, o ktorom by sa malo uvažovať, je potreba vykonávať zúčtovanie a klíring v Európe v reálnom čase alebo takmer v reálnom čase. V niektorých jurisdikciách už takýto systém existuje, pričom ďalšie o ňom uvažujú. V septembri minulého roka vydala Federal Reserve Bank USA dokument určený na konzultáciu o tejto otázke. Regulačné orgány by mali zvážiť, či presadzovať presun ku klíringovým a zúčtovacím procesom fungujúcim v reálnom čase prostredníctvom budúcej regulačnej iniciatívy.

2.32 EHSV dúfa, že revidovaná smernica o platobných službách povedie k vstupu nových subjektov na trh platieb, ktoré budú ponúkať platobné riešenia využívajúce systém úhrad a inkás SEPA. Takéto inovatívne platobné produkty by značne znížili náklady na platby v rámci elektronického obchodu a sprístupnili by ich pre širší trh. Mohlo by to byť pravdepodobne aj bezpečnejšie, pretože sa bude prenášať menej citlivých údajov. Platby cez internet viazané na kartu si vyžadujú zadať citlivé údaje, a preto sú vysoko náchylné na podvod. Súčasná bezpečnostná metóda (technológia 3-D secure atď.) sa usilujú odstrániť tento problém, no sú ťažkopádne a neadekvátne.

V Bruseli 11. decembra 2013

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Henri MALOSSE

PRÍLOHA

k Stanovisku Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

Nasledujúce pozmeňovacie návrhy, ktoré získali aspoň štvrtinu odovzdaných hlasov, boli v priebehu diskusie zamietnuté (článok 54 ods. 3 rokovacieho poriadku):

Bod 2.18

Zmeniť

„EHSV by navrhoval zmeniť a doplniť súčasný návrh tak, aby sa ustanovil režim ~~bez multilaterálneho poplatku~~ pre debetné karty, pričom za základ by sa zobrali v súčasnosti najúčinnejšie vnútroštátne režimy. Zároveň by sa mal preskúmať 0,3-percentný strop pre kreditné karty s cieľom stanoviť jeho výšku na primeranej úrovni ~~znižiť jeho výšku~~ proporčne k nižšiemu stropu pre debetné karty. Mali by sa preskúmať opatrenia a posúdiť ich vplyv na podniky a spotrebiteľov.“

Výsledok hlasovania:

Za: 49
Proti: 108
Zdržali sa: 20

Bod 2.19

Zmeniť

„Nariadenie o výmenných poplatkoch by tieto stropy zaviedlo v dvoch fázach: na cezhraničné transakcie by sa stropy začali vzťahovať o dva mesiace a na domáce transakcie dva roky po nadobudnutí jeho účinnosti. EHSV vyzýva Komisiu, aby pred začatím druhej fázy dôsledne zanalyzovala dosah tohto prvého opatrenia na zainteresované strany (spotrebiteľov, obchodníkov, zamestnávateľov a zamestnancov tohto platobného systému atď.), ~~spochybňuje potrebu takéhoto dlhého prechodného obdobia pre domáce multilaterálne výmenné poplatky. Väčšina platieb sa vykonáva miestne a v porovnaní s tým je trh cezhraničných platieb veľmi malý. Práve na domácom trhu predstavujú výmenné poplatky najväčšiu záťaž pre obchodníkov a následne aj pre spotrebiteľov. Takéto dlhé prechodné obdobia pre domáci trh by mohlo značne oddialiť skutočné prínosy nariadenia.~~“

Výsledok hlasovania:

Za: 48
Proti: 121
Zdržali sa: 22
